

**ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
ՈՐՈՇՈՒՄ**

18 հոկտեմբեր 2024 թվական

N 07-L

**ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔԻ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հիմք ընդունելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24 հոդվածի 1-ին մասի 16-րդ կետը՝ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը **որոշում է.**

1. Հաստատել կոռուպցիայի վերաբերյալ հանրային կարծիքի ուսումնասիրությունների մեթոդաբանությունը՝ համաձայն հավելված 1-ի:
2. Հաստատել կոռուպցիայի վերաբերյալ հանրային կարծիքի ուսումնասիրության հարցաթերթը՝ համաձայն հավելված 2-ի:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

**ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝**

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ք.Երևան

**ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔԻ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հայաստանում կոռուպցիայի վերաբերյալ հանրային կարծիքի ուսումնասիրությունների հիմնական նպատակն է ստանալ հնարավորինս համապարփակ տեղեկատվություն հասարակության շրջանում կոռուպցիայի վերաբերյալ ընկալումների և վարքագծի դրսևորումների մասին: Ուսումնասիրությունների արդյունքները կնպաստեն այնպիսի միջավայրի ստեղծմանը, որտեղ հնարավոր կլինի նվազեցնել կոռուպցիան և համապատասխանաբար ամրապնդել լավ կառավարումն ու հաշվետվողականությունը: Ուսումնասիրության ուշադրության կենտրոնում կարող են հայտնվել այնպիսի հարցեր, ինչպիսիք են օրինակ՝ կոռուպցիայի հասարակական ընկալումը ՀՀ-ում, կոռուպցիոն իրավիճակներում անհատական վարքագիծը և փորձառությունը, հակակոռուպցիոն գործունեության և դրա մեխանիզմների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկացվածությունը, և հակակոռուպցիոն անհատական վարքագիծն ու գործողությունները:

Հակակոռուպցիոն արդյունավետ քաղաքականության իրականացումը, հակակոռուպցիոն ինստիտուցիոնալ համակարգի կայացումը, հասարակության կողմից այդ քաղաքականության ճիշտ ընկալումը և դրան աջակցումը հնարավոր չի լինի, եթե ճիշտ չգնահատվի երկրում առկա կոռուպցիայի իրավիճակը, հասարակության կողմից նրա ընկալումները, այդ նույն հասարակության

պատրաստակամությունը կամ կամքի բացակայությունը՝ ներգրավվելու կոռուպցիայի դեմ պայքարում, ինչպես նաև քաղաքացիների իրազեկվածությունը կոռուպցիայի և դրա դեմ պայքարի գործիքների և հաստատությունների վերաբերյալ: Այդ նպատակով և՛ միջազգային, և՛ տեղական մակարդակով պարբերաբար անցկացվում են կոռուպցիայի ընկալման, փորձի, ինչպես նաև այդ երևույթի վերաբերյալ հանրային տեղեկացվածության ուսումնասիրություններ:

2. Սույն մեթոդաբանությունը և հարցաթերթը մշակվել են «Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոն-Հայաստան» (ՀՌԿԿ-Հայաստան) հիմնադրամի կողմից՝ ԱՄՆ ՄԶԳ Հայաստանի բարեվարքության ծրագրի, Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի և ՀՀ Արդարադատության նախարարության ներկայացուցիչների փորձագիտական աջակցությամբ՝ հիմք ընդունելով ՀՌԿԿ-Հայաստանի կողմից իրականացված նախորդ ուսումնասիրության (հետազոտության) հարցաթերթը (ՀՌԿԿ-Հայաստան, 2019), ինչպես նաև հակակոռուպցիոն քաղաքականությանն առնչվող ներկայիս զարգացումները՝ ԱՄՆ ՄԶԳ ֆինանսական աջակցությամբ:

3. Հանրային կարծիքի ուսումնասիրություններն ընդգրկում են ուսումնասիրության նպատակները, մեթոդաբանությունը, հարցաթերթերը, իրականացված հարցումների ընտրանքի մեթոդաբանությունը, հետազոտական (դաշտային) աշխատանքների իրականացումը, հարցվողների ժողովրդագրությունը, ինչպես նաև տվյալների մշակումը, վերլուծությունը և արդյունքների ներկայացումը:

II. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

4. Սույն ուսումնասիրության նպատակն է պարզել հետևյալը

- 1) Կոռուպցիայի ընկալումը հասարակության կողմից Հայաստանում:
- 2) Կոռուպցիոն իրավիճակը Հայաստանում:
- 3) Հակակոռուպցիոն գործունեության և դրա մեխանիզմների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկացվածության մակարդակը:
- 4) Կոռուպցիայի մասին անձնական պատասխանատվության պատկերացումները:

5. Ուսումնասիրությամբ պետք է խնդիր դրվի ստանալու ՀՀ-ում կոռուպցիայի կանխարգելմանը միտված տեղեկատվություն, որը կօգնի հասկանալ կոռուպցիային վերաբերող խնդիրներն ու մշակել այնպիսի ծրագրեր, որոնք կօգնեն կոռուպցիայի կանխարգելման ինստիտուտների և բարեվարքության համակարգերի ամրապնդմանը, իրականացնել կոռուպցիայի կանխարգելմանն ուղղված իրավական-կարգավորիչ միջոցառումներ և աջակցել հակակոռուպցիոն կրթական ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը, ինչպես նաև հակակոռուպցիոն ոլորտում հանրային իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված ծրագրերի, արշավների մշակմանը և իրականացմանը:

III ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹԱԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

6. Կոռուպցիայի վերաբերյալ հանրային կարծիքի ուսումնասիրությունը պետք է անցկացվի քանակական, ինչպես նաև, հարկ եղած դեպքում, որակական հետազոտությունների միջոցով: Նկարագրական և բացատրական ուսումնասիրությունները նպատակ ունեն տեսնել, հասկանալ, իմանալ հիմնախնդիրը, ինչպես նաև հասկանալ ու ներկայացնել դրա ավելի խորքային առանձնահատկությունները:

7. Քանակական ուսումնասիրությունները (հետազոտությունները) օգնում են բացահայտելու հասարակական երևույթների բաշխումը, տարածվածությունը, հասարակության կարծիքը այս կամ այն խնդրի վերաբերյալ: Շատ կարևոր է ուշադրություն դարձնել հարցաթերթի կառուցվածքի ու բովանդակության՝ հարցերի ձևակերպման, հերթականության, տեսակի ընտրության վրա: Քանակական հետազոտության ընթացքում հարցազրուցավարի միջամտությունը պետք է մինիմալ լինի, նա միայն պետք է կարդա հարցերն ու արձանագրի պատասխանները:

8. Հարցաթերթում ներառված հարցերը պետք է համապատասխանեն ուսումնասիրության նպատակներին և խնդիրներին: Հարցաթերթը հասարակական երևույթների չափման գործիք է, և նրանում առկա յուրաքանչյուր հարց պետք է նպատակ ունենա չափելու հետաքրքրող երևույթի մի որևէ կողմը: Հարցազրույցը պետք է անցկացնել անհատական՝ դեմ առ դեմ մեթոդով: Այս դեպքում հարցվողները հաճախ անհարմար են զգում հրաժարվելու հարցմանը մասնակցելուց կամ կեսից դադարեցնելու հարցերին պատասխանելը: Բարդ հարցերի դեպքում հարցվողը

կարող է խնդրել մեկ անգամ ևս կարդալ հարցը, ինչը բավականին դժվարանում է հեռավար կամ սոցիալական հարթակներով հարցում իրականացնելու դեպքում:

9. Որակական հետազոտությունների շրջանակներում առավել հաճախ կիրառվող մեթոդներից է խորքային կամ խորին հարցազրույցը: Այն իրենից ներկայացնում է թեմատիկ զրույց, որն, ըստ ընդունված ու տարածված պրակտիկայի, տևում է մոտ մեկ ժամ: Ուսումնասիրության շրջանակներում խորքային հարցազրույց անցկացնելու անհրաժեշտություն սովորաբար հազվադեպ է առաջանում:

10. Ուսումնասիրության հիմնական տարբերակը պետք է լինի քանակական հետազոտության շրջանակներում անհատական (դեմ առ դեմ) հարցազրույցը:

11. Հետազոտողի դերը ստանձնելու պարագայում էական է հետևել հետազոտական տրամաբանության կանոններին ու հետազոտական էթիկային: Մասնավորապես, էթիկապես ընդունելի են այն հետազոտությունները, որոնց շրջանակներում ներգրավված հետազոտվող հանրությանը նախապես ամբողջական տեղեկատվություն է տրամադրվում իրականացվելիք հետազոտության մասին ու հետազոտողը ստանում է հետազոտությանը մասնակցողների գրավոր համաձայնությունը: Այն հիմնականում իրականացվում է տեղեկատվական թերթիկների ու մասնակցության համաձայնության թերթիկների միջոցով:

Տես՝ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի 2024 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 07-Լ որոշման Հավելվածի 2-ի նախաբան:

IV. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

12. Հարցումները պետք է իրականացվեն փորձառու հարցազրուցավարների կողմից, դեմ առ դեմ հարցազրույցների միջոցով, ցանկալի է հատուկ համակարգով գործող դյուրակիր սարքերով: Հաշվի առնելով Հարցաթերթի բովանդակությունը, դրա ծավալը և բնույթը, և այնտեղ անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարելով, հարցումները կարելի է անցկացնել նաև հեռավար եղանակով՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ՝ դեմ առ դեմ հարցազրույցի անհնարին դառնալու դեպքում (օրինակ՝ սոցիալական հարթակներում հարցաշարերի տարածման կամ այլ եղանակներով):

13. Հարկավոր է հաշվի առնել, որ հարցումների արդյունավետությունը կախված է հարցազրույցի տևողությունից, հարցվողների պատրաստակամությունից, ընտրանքային ցուցակներում ընդգրկված տնային տնտեսությունների հետ հաջողված կապ հաստատելուց և այլ հանգամանքներից, այդ պատճառով այցերը տնային տնտեսություններ պետք է մի քանի անգամ ավել լինեն հարցման համար նախատեսված անձանց քանակից: Այսինքն, ընտրանքի բաշխումը պետք կատարել՝ նկատի ունենալով, որ ընտրված հարցվողների մոտ 30 տոկոսն է լիարժեք մասնակցելու հարցմանը:

14. Ընտրանքի մեթոդաբանությունը.

Ընտրանքային մեթոդների միջոցով պետք է առանձնացնել թիրախային խմբերը: Որպեսզի հասարակության յուրաքանչյուր անդամ ընտրված լինելու հնարավորություն ունենա, անհրաժեշտ է կիրառել պատահական ընտրանք, որի համար պետք է ունենալ թիրախային բնակչության ցանկը, նրանց տրված հաջորդական համարները և պատահականորեն ընտրված համարների ցանկը: Պատահական ընտրանքի շրջանակներում կատարվելու է հասարակության սոցիալական շերտավորման ընտրանք և առաջնային ընտրանքային միավորների, այսինքն՝ ըստ տարածքային միավորների ընտրանք: Այնուհետև յուրաքանչյուր սոցիալական շերտից և տարածքային միավորից կատարվելու է տեսակավորված ընտրանքը՝ որոշելու, թե յուրաքանչյուրից քանի հոգի է ընտրվել: Դիցուք, եթե ընտրված է Երևան քաղաքը՝ որպես մեկ առաջնային ընտրանքային միավոր, այստեղի բնակչությանը պետք է առանձնացնել ըստ սոցիալական շերտերի, օրինակ, ըստ սեռի, կամ տարիքի: Կիրառելով պատահական ընտրանք, քաղաքում կունենանք N թվով մարդիկ, որոնց միջից էլ արդեն տեսակավորված ընտրանքի միջոցով կընտրվեն տվյալ տարածքային միավորի և սոցիալական շերտերի հարցվողները:

Ընտրանքի մեջ ներգրավվելու համար պետք է հաշվի առնել տարիքային խմբերը, քաղաքները, մարզերը, տնային տնտեսությունների մարզային բաշխվածությունը: Երևան քաղաքում, որպես մեծ միավոր, կարելի է առանձին սոցիալական շերտավորում կատարել և բաժանել առաջնային ընտրանքային միավորների՝ տարածքների, հաշվի առնելով և փորձելով հասկանալ նաև մայրաքաղաքային բնակչության և մարզային ու գյուղական բնակչության ընկալման

տարբերությունները: Աշխատանքների իրականացման ելակետ կարող են հանդիսանալ ընտրատեղամասերի հասցեները:

15. Ընտրանքի ձևավորման փուլերն են.

- 1) **Առաջին փուլ.** Համամասնական սոցիալական շերտավորում բնակչության չափով՝ ըստ վարչատարածքային միավորների՝ ՀՀ Վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն: Սրանք կազմում են հետազոտության Գլխավոր համախմբությունը, այսինքն հետազոտության հիմնախնդրի բոլոր կրողները:
- 2) **Երկրորդ փուլ.** համամասնական սոցիալական շերտավորում՝ ըստ ՀՀ մարզերի և բնակավայրի տիպի (մայրաքաղաք/այլ քաղաքային/գյուղական):
- 3) **Երրորդ փուլ.** Առաջնային ընտրանքային միավորների՝ տարածքների պատահական ընտրություն յուրաքանչյուր քաղաքային/գյուղական սոցիալական շերտերում:
- 4) **Չորրորդ փուլ.** յուրաքանչյուր ընտրանքային միավորում քաղաքային/գյուղական սոցիալական շերտերով տնային տնտեսությունների ընտրություն՝ պատահականության սկզբունքով, պարբերական քայլի մեթոդով:
- 5) **Հինգերորդ փուլ.** Իրականացնել տնային տնտեսությունում չափահասների թվում հարցվողի պատահական ընտրություն, որպես օրինակ՝ վերջին ծննդյան օրվա մեթոդով:

16. Պատահականորեն ընտրված տնային տնտեսություններում կարելի է կիրառել սեռի և տարիքի տեսակավորում՝ հիմնվելով տվյալների մշտադիտարկման վրա, ազգային վիճակագրության հետ հարցումների բաշխման համապատասխանությունը պահպանելու համար:

17. Սույն հավելվածի 15-րդ կետի 2-ից 5-րդ ենթակետերով նախատեսված փուլերով ընտրվում է Ընտրանքային համախմբությունը, որը չի կարող լինել Գլխավոր համախմբությունից դուրս և առավելագույնս ներկայացնում է վերջինիս: Որպեսզի Ընտրանքային համախմբությունը առավելագույնս ներկայացնի Գլխավոր համախմբությունը, անհրաժեշտ է հետևել պատահականության սկզբունքին, այսինքն՝ յուրաքանչյուր հարցվող, ում հետ պետք է իրականացվի հարցում, պետք է ընտրված լինի պատահականորեն և Գլխավոր համախմբության յուրաքանչյուր ներկայացուցիչ պետք է Ընտրանքային համախմբությունում ընդգրկվելու հավասար հնարավորություն ունենա:

18. Հարցվողների ժողովրդագրությունը.

Հարցվողների ընդհանուր բնութագիրը, ընտրանքի նկարագրությունը պետք է ներառի սեռը, տարիքը, բնակության վայրը, կրթությունը, ընտանեկան դրությունը, զբաղվածությունը:

V. ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

19. Ուսումնասիրության ավարտից հետո հաջորդ քայլը տվյալների մշակումը, մաքրումն ու պատրաստումն է վերլուծության համար: Լրացված հարցաթերթերի մշակման ժամանակ կարող են հանդիպել սխալ լրացված հարցեր, բացթողումներ, այլ սխալներ, որոնք պետք է կամ շտկել, կամ նշել որպես հարցազրուցավարի կամ այլ տիպի սխալ: Ցանկալի է ստեղծել հարցաթերթի էլեկտրոնային տարբերակը, որում կլինեն հարցման բոլոր մասնակիցների պատասխանները:

20. Տվյալների մեխանիկական ստուգումից հետո իրականացվում է տվյալների տրամաբանական ստուգում, որից հետո միայն կարող են սկսվել տեղեկատվության վերլուծության և արդյունքների ներկայացման աշխատանքները:

21. Տվյալների վերլուծությունը պետք է սկսել հաճախականությունների ուսումնասիրությունից: Սա թույլ է տալիս ընդհանուր պատկերացում կազմել երևույթի տարածման, միտումների վերաբերյալ, ինչի արդյունքում հստակեցվում է, թե ինչ ուղղությամբ պետք է ընթանան հետագա վերլուծությունները: Այնուհետև պետք իրականացնել նաև վիճակագրական վերլուծություն:

22. Հետազոտության արդյունքների ներկայացման ժամանակ էական է հետազոտության տվյալների վիզուալացումը: Քանի որ ներկայացվում են թվեր, պետք է ընդգծել դրանց բաշխվածությունը և համեմատությունը:

23. Գծապատկերներն ու աղյուսակները շատ ավելի հեշտ են ընկալվում, քան տեքստային տեղեկատվությունը: Հնարավորության դեպքում, ավելի լավ է պատկերավոր ներկայացնել հետազոտության արդյունքները, տարբեր երևույթների բաշխվածությունն ու համեմատությունը:

24. Ուսումնասիրությունն անցկացնելուց և արդյունքներն ունենալուց հետո անհրաժեշտ է կատարել եզրակացություններ, համադրել նախկինում իրականացված ուսումնասիրության արդյունքների հետ և ներկայացնել առաջարկներ՝ ուսումնասիրված հարցերը քննարկելիս առաջացած խնդիրների վերաբերյալ:

Կոռուպցիայի վերաբերյալ հանրային կարծիքի ուսումնասիրության հարցաթերթ

I. ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1. Կոռուպցիայի վերաբերյալ հանրային կարծիքի ուսումնասիրության հարցաթերթը կազմված է հետևյալ բաժիններից՝
  - 1) Հայաստանում կոռուպցիայի հասարակական ընկալումը,
  - 2) Կոռուպցիոն իրավիճակը Հայաստանում,
  - 3) Հակակոռուպցիոն գործունեության և դրա մեխանիզմների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկացվածությունը,
  - 4) Ժողովրդագրություն:

II. ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բարև ձեզ: Իմ անունը _____ է: Ես աշխատում եմ-----: Մենք իրականացնում ենք Հայաստանում հանրային կարծիքի հարցում և կցանկանայինք Ձեր տնային տնտեսությունից մեկ չափահաս անդամի հետ հարցազրույց անցկացնել: Ձեր տնային տնտեսությունն ընտրվել է պատահական ընտրության արդյունքում: Խնդրում ենք մասնակցել մեր հարցմանը: Դրա ամփոփ արդյունքները կարող են նպաստել մեր երկրի հասարակական կյանքի առողջացմանը: Երաշխավորում ենք, որ այս հարցման արդյունքում ստացված պատասխանները կլինեն գաղտնի, և դրանք կօգտագործվեն միայն ընդհանրացված/ամփոփ տեսքով:

Այժմ եկեք առավել մանրամասն զրուցենք Հայաստանում կոռուպցիայի հասարակական ընկալման մասին:

Հ1. Որքանո՞վ եք համաձայն, որ այս գործողությունները կոռուպցիայի դրսևորումներ են: [Զրուցավար (Զ/Վ): Տարբերակները կարդալ պատահական հերթականությամբ]

		Լիովին համաձայն եմ	Ավելի շուտ համաձայն եմ	Ավելի շուտ համաձայն չեմ	Ընդհանրապես համաձայն չեմ	ԴՊ	ՀՊ
1	Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձին գումար առաջարկելը՝ իր օգտին որոշում, գործողություն կատարելու կամ չկատարելու համար	1	2	3	4	98	99
2	Գյուղապետարանի/քաղաքապետարանի շենքում խորհրդարանական ընտրությունների նախընտրական հանդիպումների անցկացումը	1	2	3	4	98	99
3	Բժշկին, ուսուցչին նվեր կամ ծաղիկ տալը՝ ուշադիր վերաբերմունքի համար	1	2	3	4	98	99
4	Կապերի, ծանոթության օգտագործումը կամ միջնորդությունը բարեկամի, ազգակցական սերտ կապ ունեցող անձի օգտին որոշում կայացնելու համար	1	2	3	4	98	99
5	Պետական գնումներով կնքված պայմանագրի գումարի մի մասի թողնելը գործարքը սատարած պաշտոնյային	1	2	3	4	98	99
6	Պետական պաշտոնատար անձի կողմից ծառայողական	1	2	3	4	98	99

	ավտոմեքենայի օգտագործումը անձնական նպատակներով						
7	Բանկում գրավադրված գույքի առգրավումը բանկի կողմից՝ վարկային պարտավորությունները չկատարելու դեպքում	1	2	3	4	98	99
8	Պետական պաշտոնյաներին պարբերաբար պարզևավճարներ տալը	1	2	3	4	98	99
9	Գործարարների կողմից պետական հիմնադրամներին կատարվող բարեգործական մուծումները	1	2	3	4	98	99
10	Գործարարների կողմից կուսակցություններին/դ. աշինքներին կատարվող նախընտրական քարոզարշավի համար նվիրատվությունները	1	2	3	4	98	99
11	Ընտրական հանձնաժողովի կողմից ընտրությունների օրը շահադիտական նպատակով հանձնաժողովի անդամներին սննդով ապահովելը	1	2	3	4	98	99
12	Քաղաքացու քվեն ստանալու նպատակով թեկնածուի կողմից որևէ ապրանք կամ	1	2	3	4	98	99

	ծառայություն խոստանալը (օրինակ, անվճար վիրահատություն կազմակերպել)						
13	Պետական պաշտոն գրադեցնելուն զուգահեռ գործարարությամբ (ձեռներեցությամբ) գրադվելը	1	2	3	4	98	99
14	Պետական պաշտոն գրադեցնող անձի կամ ինստիտուտի (կառույցի) կողմից անգործությունը, կամ ոչ պատշաճ աշխատանքը	1	2	3	4	98	99

Հ2. Հայաստանում ներկայումս որքանո՞վ են տարածված կոռուպցիայի հետևյալ դրսևորումները.

	Չափազա նց տարածվ ած է	Ավելի շուտ տարածվ ած է	Ավելի շուտ տարածվ ած չէ	Բոլորովին տարածված չէ	ԴՊ	ՀՊ
Հովանավորչությունը /ԽԾԲ/, մերձավոր ազգականներին պաշտոնի նշանակումը	1	2	3	4	98	99
Կաշառակերությունը	1	2	3	4	98	99
Պետական բյուջեի մսխումը կամ յուրացումը	1	2	3	4	98	99
Փողերի լվացումը	1	2	3	4	98	99
Բիզնեսի և պետական պաշտոնի համատեղումը	1	2	3	4	98	99
Պետական դրամաշնորհների տրամադրման ոչ	1	2	3	4	98	99

թափանցիկ գործընթացը						
Գնումների դեպքում գումարի մի մասի հետվերադարձը (Ժողովրդական լեզվով՝ օտկատ) կամ լավության դիմաց նյութական փոխհատուցումը (Ժողովրդական լեզվով՝ մաղա րիչը)	1	2	3	4	98	99

Հ2ա. Ձեր կարծիքով որքանո՞վ է [.....] ֆինանսավորման աղբյուրների վերաբերյալ ինֆորմացիան բաց/թափանցիկ (հայտնի):

	Լիովին թափանց իկ է	Ավելի շուտ թափանց իկ է	Ավելի շուտ թափանց իկ չէ	Ընդհան րապես թափանց իկ չէ	ԴՊ	ՀՊ
Կուսակցությունների/դաշին քների	1	2	3	4	98	99
ԶԼՄ-ների	1	2	3	4	98	99
Նախընտրական քարոզարշավի	1	2	3	4	98	99
Հասարակական կազմակերպությունների	1	2	3	4	98	99

Հ2բ. Ձեր կարծիքով, որքանո՞վ են հետևյալ մարմինների/պաշտոնյաների շահերը կախված օլիգարխների, բիզնեսի շահերից:

	Լիովին կախված են	Ավելի շուտ կախվա ծ են	Ավելի շուտ կախվա ծ չեն	Ընդհանրա պես կախված չեն	ԴՊ	ՀՊ

1	Կուսակցություններ, դաշինքներ	1	2	3	4	98	99
2	Բարձրաստիճան պաշտոնյաներ	1	2	3	4	98	99
3	Միջին օղակի պաշտոնյաներ	1	2	3	4	98	99

Հ3. Ըստ Ձեզ, առհասարակ, որքանով է հնարավոր նվազեցնել կոռուպցիան Հայաստանում:

1	Ընդհանրապես չի կարող նվազեցվել
2	Հնարավոր է նվազեցնել միայն մասամբ
3	Հնարավոր է էականորեն նվազեցնել
4	Հնարավոր է ամբողջովին վերացնել
9 8	ԴՊ
9 9	ՀՊ

Հ3աինչու՞, ո՞րն է հիմնական պատճառը, կոռուպցիան հնարավոր չէ նվազեցնել [հարցնել, եթե Հ3=1 կամ Հ3=2]:

Հ4. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 3-ը]

Ըստ Ձեզ, ինչքանով է տարածված կոռուպցիան հետևյալ մարմիններում

		Մեծապ ես կոռում	Որոշ չափով է	Քիչ կոռումա	Կոռում պացվ ած չէ	Ծանոթ չեմ կառույցին	ԴՊ	ՀՊ

		պացված է	կոռումպացված	ացված է		/չեն լսել կառույցի մասին		
1	Ազգային ժողով	1	2	3	4	95	98	99
2	ՀՀ նախագահի աշխատակազմ	1	2	3	4	95	98	99
3	Վարչապետի աշխատակազմ	1	2	3	4	95	98	99
4	Նախարարություններ	1	2	3	4	95	98	99
5	Վարչապետին ենթակա մարմիններ	1	2	3	4	95	98	99
6	Կառավարության ը ենթակա մարմիններ	1	2	3	4	95	98	99
7	Տարածքային կառավարման մարմիններ	1	2	3	4	95	98	99
8	Քննչական մարմիններ	1	2	3	4	95	98	99
9	Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով	1	2	3	4	95	98	99
10	Դատախազություն	1	2	3	4	95	98	99
11	Դատավորներ և դատարաններ	1	2	3	4	95	98	99
12	Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ	1	2	3	4	95	98	99
13	Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով (ԿԸՀ)	1	2	3	4	95	98	99
14	Մարդու իրավունքների պաշտպան (Օմբուդսմեն)	1	2	3	4	95	98	99

15	Հաշվեքննիչ պալատ	1	2	3	4	95	98	99
16	(Կենտրոնական բանկ)	1	2	3	4	95	98	99
17	Կուսակցություններ/դաշինքներ	1	2	3	4	95	98	99
18	ԶԼՄ-ներ	1	2	3	4	95	98	99
19	Հասարակական կազմակերպություններ	1	2	3	4	95	98	99
20	Բիզնես ընկերություններ	1	2	3	4	95	98	99
21	Հայաստանում գործող միջազգային կազմակերպություններ	1	2	3	4	95	98	99
22	Հայ Առաքելական Եկեղեցի	1	2	3	4	95	98	99
23	Կրոնական այլ կազմակերպություններ	1	2	3	4	95	98	99
24	Բանակ	1	2	3	4	95	98	99

Հ5. Երբևէ լսե՞լ եք ՀՀ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի (ԿԿՀ) մասին:

1	Այո, տեղյակ եմ գործունեության/գործառույթների մասին	
2	Այո, բայց չունեմ բավարար տեղեկություն գործառույթների մասին	-- >Հ6
3	Ոչ	-- >Հ6
98	ԴՊ	-- >Հ6
99	ՀՊ	

Հ5ա. Որքանո՞վ է արդյունավետ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը կոռուպցիայի դեմ պայքարում: [2/4: Կարդալ տարբերակները]

1	Շատ արդյունավետ է
2	Ավելի շուտ արդյունավետ է
3	Ավելի շուտ արդյունավետ չէ
4	Բոլորովին արդյունավետ չէ
9	
8	ԴՊ
9	
9	ՀՊ

Հ6. Խնդրում եմ, ասեք, թե ըստ ձեզ, որքանո՞վ է կոռուպցիան տարածված այս ոլորտներից կամ ծառայություններից յուրաքանչյուրում:

		Շատ տարածված է	Ավելի շուտ տարածված է	Հազվադեպ է հանդիպում	Ընդհանրապես տարածված չէ	Տեղյակ չեմ նման ծառայության մասին	ԴՊ	ՀՊ
1	Առողջապահություն (պոլիկլինիկաներ, հիվանդանոցներ, ամբուլատորիաներ և այլն)	1	2	3	4	95	98	99
2	Կրթություն (մանկապարտեզներ, դպրոցներ, բուհեր և այլն)	1	2	3	4	95	98	99
3	Իրավաբանական անձանց/ կազմակերպությունների գրանցում	1	2	3	4	95	98	99
4	Հարկադիր կատարումն	1	2	3	4	95	98	99

	ապահովող ծառայություն (ԴԱՀԿ)							
5	Զինվորական ծառայություն (բանակ)	1	2	3	4	95	98	99
6	Ընտրական գործընթացներ (ընտրահանձնաժող ովներ, ընտրացուցակներ, քվեաթերթերի հաշվարկ, նախընտրական քարոզարշավ ևն)	1	2	3	4	95	98	99
7	Մաքսային ծառայություն	1	2	3	4	95	98	99
8	Հարկային ծառայություն	1	2	3	4	95	98	99
9	Լիցենզավորման/թո ւյլտվությունների և հավատարմագրման ծառայություններ	1	2	3	4	95	98	99
10	Ճանապարհային ոստիկանության ծառայություններ	1	2	3	4	95	98	99
11	Ոստիկանության ծառայություններ (բացի ճանապարհային ոստիկանությունից)	1	2	3	4	95	98	99
12	Քրեակատարողակ ան ծառայություններ (հիմնարկներ)	1	2	3	4	95	98	99
13	Անշարժ գույքի գրանցման (կադաստրի) ծառայություններ	1	2	3	4	95	98	99

14	Նոտարական ծառայություն	1	2	3	4	95	98	99
15	Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման ծառայություններ	1	2	3	4	95	98	99
16	Սոցիալական ապահովության ծառայություններ (նպաստներ, թոշակներ և այլն)	1	2	3	4	95	98	99
17	Կապ (հեռախոսակապ, ինտերնետ տրամադրողներ և այլն)	1	2	3	4	95	98	99
18	Կոմունալ ծառայություններ (ջուր, գազ, էլեկտրաէներգիա)	1	2	3	4	95	98	99
19	Համայնքային ծառայություններ (աղբահանություն, հողհատկացման, շինարարության թույլտվություններ և այլն)	1	2	3	4	95	98	99
20	Քաղաքաշինություն (հողօգտագործման թույլտվություններ, շինարարություն և այլն)	1	2	3	4	95	98	99
21	Լրատվություն (հեռուստաընկերու թյուններ, ռադիո, թերթեր, սոցիալական մեդիա և այլն)	1	2	3	4	95	98	99

Հ7. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 4-ը] Ձեր ընկալմամբ, ստորև թվարկվածներից ո՞ր գործոններն են նպաստում կոռուպցիայի տարածմանը: [Զ/Վ: Ընդունեք մինչև 3 պատասխան]

1	Պետական, համայնքային մարմինների ոչ պրոֆեսիոնալ աշխատանքը (մասնագիտական էթիկայի բացակայություն, աշխատակիցների ցածր անձնական բարոյականություն և այլն)
2	Պետության կողմից օրենքների կիրառումը չապահովելը կամ կիրառման նկատմամբ թույլ վերահսկողությունը
3	Օրենքների անկատարությունը
4	Հանրության կողմից օրենքներին չհետևելը
5	Բարիքներին, իշխանական լծակներին և այլ ռեսուրսներին ամեն գնով տիրանալու ձգտումը
6	Տնտեսական ծանր վիճակը, աղքատությունը
7	Պետական մարմինների և պաշտոնյաների հաշվետվողականության պակասը
8	Ազգային ավանդույթները և հանդուրժողականությունը
9	Հանրության կողմից վերահսկողության պակասը/դրա մեխանիզմների անկատարությունը
10	Հակակոռուպցիոն կրթական/իրազեկման ծրագրերի սակավությունը
11	Դատական համակարգի անկատարությունը
12	Այլ (նշեք) _____
9	ԴՊ
8	
9	ՀՊ
9	

Հ8. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 5-Ը] Պատկերացրեք ինչ-որ մեկը կաշառք է տալիս, ստորև նշվածներից ո՞րը կլինի նրա կոռուպցիոն գործելակերպի հիմնական շարժառիթը:

[Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները: Ընդունեք մինչև 3 պատասխան:]

1	Խնդիրը լուծելու այլ՝ օրինական տարբերակ չկա
2	Խուսափելը պատժից/տուգանքից/այլ պատասխանատվությունից
3	Խուսափելը օրենքով սահմանված ավելի խոշոր վճարումներից

4	Պատշաճ/նորմալ վերաբերմունք (ծառայություն) ստանալը
5	Արտոնյալ վերաբերմունք ստանալը
6	Հակաօրինական գործարք իրականացնելը
7	Այլ (նշեք)
9	
8	Չգիտեմ
9	
9	Հրաժարվում եմ պատասխանել

Հ9. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 6-ը]

Ասացեք, խնդրեմ, Դուք տեղյա՞կ եք կառավարության կողմից իրականացված/իրականացվող հետևյալ գործողությունների/նախագծերի մասին:

		Այո	Ոչ	ԴՊ	ՀՊ
1	ՀՀ 2023-2026 թթ. Հակակոռուպցիոն ռազմավարություն	1	0	98	99
2	Հակակոռուպցիոն մոնիթորինգի հարթակ (www.anti-corruption.gov.am)	1	0	98	99
3	Տարբեր պետական մարմինների թեժ գծեր	1	0	98	99
4	Ազդարարման՝ կոռուպցիոն դեպքերի մասին անանուն հայտնելու միասնական էլեկտրոնային հարթակ (www.azdararir.am)	1	0	98	99
5	Մասնակցային ժողովրդավարության էլեկտրոնային գործիքներ (e-request, e-hotline, e-petition)	1	0	98	99
6	Ընկերությունների իրական շահառուների բացահայտում	1	0	98	99
7	Իրավական ակտերի նախագծերի մշակմանը հասարակության	1	0	98	99

	մասնակցության ապահովման՝ e-draft հարթակ				
8	«Բաց կառավարման գործընկերություն» նախաձեռնություն	1	0	98	99
9	Հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակներ	1	0	98	99
10	Այլ (նշեք) _____	1	0	98	99

Հ10. Կառավարությունը հայտնել էր մի քանի հակակոռուպցիոն նախաձեռնությունների մասին, որոնց մի մասն արդեն օրենքի կարգավիճակում է: Դուք հավանություն տալի՞ս եք, թե ոչ հետևյալին.

		Լիով ին հավա նությ ուն եմ տալի ս	Ավելի շուտ հավա նությ ուն եմ տալի ս	Ավել ի շուտ հավ անու թյուն չեմ տալ իս	Ընդհան րապես հավանո ւթյուն չեմ տալիս	Չեմ լսել այդ մասին/ տեղյա կ չեմ	Դ Պ	Հ Պ
1	Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի և ունեցվածքի վերադարձ/բռնագանձում պետության կողմից	1	2	3	4	97	98	99
2	Դատավորների, դատախազների, քննիչների թեկնածուների բարեվարքության ստուգում (վերինգ)	1	2	3	4	97	98	99
3	Եկամուտների համատարած հայտարարագրում	1	2	3	4	97	98	99
4	Հակակոռուպցիոն դատարանների ստեղծում	1	2	3	4	97	98	99

	Հակակոռուպցիոն կոմիտեի (քննչական մարմնի)							
5	ստեղծում	1	2	3	4	97	98	99
6	Այլ [նշել]	1	2	3	4	97	98	99

Հ11. Ըստ Ձեզ, որքանո՞վ է արդյունավետ ՀՀ ներկայիս կառավարության պայքարը կոռուպցիայի դեմ: [Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները:]

1	Լիովին արդյունավետ է
2	Ավելի շուտ արդյունավետ է
3	Ավելի շուտ արդյունավետ չէ
4	Բոլորովին արդյունավետ չէ
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ12. Ձեր կարծիքով, որքանո՞վ է Հայաստանի ներկայիս կառավարությունը անկեղծ կոռուպցիան հաղթահարելու հարցում: [Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները:]

1	Լիովին անկեղծ է
2	Ավելի շուտ անկեղծ է
3	Ավելի շուտ անկեղծ չէ
4	Բոլորովին անկեղծ չէ
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ13. [ՅՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 7-ը]

Նշեք խնդրեմ, հակակոռուպցիոն պայքարի այն ուղղությունները, որոնց վրա ՀՀ կառավարությունը պետք է առաջնահերթ ուշադրություն դարձնի: [Զ/Վ. Ընդունեք մինչև 3 պատասխան:]

1	Վարչական կոռուպցիայի (քաղաքացիների հետ ամենօրյա շփումներում դրսևորվող) հաղթահարում
2	Հանրային ծառայողների բարեվարքության/ օրինավորության/ ազնվության ամրապնդում

3	Պաշտոնատար անձանց եկամուտների և ունեցվածքի հայտարարագրում և ստուգում
4	Օրենքներում ու կառավարության որոշումներում կոռուպցիոն ռիսկերի վերացում
5	Կոռուպցիոն հանցագործությունների բացահայտում և պատժի անխուսափելիության ապահովում իրավապահների կողմից
6	Հակակոռուպցիոն կրթություն և իրազեկում
7	Թափանցիկ և հաշվետու կառավարում
8	Դատական համակարգի բարեփոխում
9	Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի վերադարձ՝
10	Քաղաքացիների ներգրավվում հակակոռուպցիոն պայքարում
11	Ոչինչ պետք չէ անել
12	Այլ (նշեք)_____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Այժմ եկեք առավել մանրամասն զրուցենք, թե ինչպիսին է ներկայումս կոռուպցիոն իրավիճակը Հայաստանում:

Հ14. Ձեր կարծիքով, ներկայումս որքա՞ն մեծ է կոռուպցիայի (կաշառակերության, հովանավորչության /ժողովրդական լեզվով՝ ԽԾԲ/ հանրային բարիքի, ֆինանսների, բյուջեի մսխման/յուրացման, փողերի լվացման, քաղաքական կոռուպցիայի և այլն) ազդեցությունը Ձեր և Ձեր շրջապատի/համայնքի վրա:

[Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները:]

1	Շատ մեծ է
2	Ավելի շուտ մեծ է
3	Ավելի շուտ փոքր է
4	Ազդեցություն չունի
97	[ՄԻ ԿԱՐԴԱՅԵՔ] (Հայաստանում կոռուպցիա գոյություն չունի)
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ15. Ձեր կարծիքով, պետական պաշտոնյաների կողմից պահանջվող/ակնկալվող կաշառքի չափը և այն պահանջելու/ակնկալելու դեպքերի հաճախականությունը 2018թ. ապրիլ-մայիսից հետո ինչպե՞ս են փոխվել:

		Կաշառք ի չափը	Կաշառքի, հովանավորչության և այլ կոռուպցիոն դեպքերի հաճախականությունը
1	Էականորեն աճել են	1	1
2	Որոշ չափով աճել են	2	2
3	Մնացել են նույնը	3	3
4	Որոշ չափով նվազել են	4	4
5	Էականորեն նվազել են	5	5
98	ԴՊ	98	98
99	ՀՊ	99	99

Հ16. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 10-ը]

Ինչի՞ վրա եք հիմնվում կոռուպցիայի մակարդակը գնահատելիս: [Զ/Վ: Ընդունեք մինչև 3 պատասխան՝ խնդրելով դասավորել դրանք ըստ կարևորության:]

1	Անձնական փորձ (օրինակ՝ Դուք ստիպված եք եղել կաշառք, նվեր տալ կամ որևէ ծառայություն մատուցել՝ ծառայության դիմաց)
2	Տեղեկություններ ընտանիքի անդամներից, ազգականներից, ընկերներից կամ ծանոթներից
3	Հասարակական կազմակերպությունների կողմից կոռուպցիայի մասին տրված տեղեկատվություն (հանրային իրազեկում)
4	Լրատվամիջոցների տված տեղեկատվություն (հեռուստատեսություն, ռադիո, թերթեր և այլն)
5	Սոցիալական ցանցերից ստացված տեղեկատվություն
6	Այլ (նշեք) _____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ17. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 8-Ը]

Պատկերացրեք պաշտոնյային կաշառք են առաջարկել, նշվածներից ո՞րը կլինի պաշտոնյայի կողմից կաշառքը վերցնելու հիմնական շարժառիթը:

[Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները: Ընդունեք 1 պատասխան:]

1	Քանի որ բոլորն են վերցնում/սովոր են
2	Քանի որ ծառայությունը մատուցելուց հետո շնորհակալությունը կաշառք չի կարող համարվել
3	Քանի որ ուզում են ավելի լավ ապրել
4	Քանի որ պետք է ընտանիք պահեն
5	Քանի որ պարտավոր են մի մասը «վերև» տալ
6	Այլ (նշեք)_____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ18. Պատկերացրեք՝ որևէ պաշտոնյա հրաժարվել է ներքաշվել կոռուպցիայի մեջ: Ըստ Ձեզ՝ ո՞րն է հրաժարվելու հիմնական դրդապատճառը:

[2/4. Մի կարդացեք տարբերակները: Նշեք այն միակ տարբերակը, որին հարցվողի պատասխանն առավել մոտ է:]

1	Քանի որ պատժվելու ռիսկը բարձր է
2	Քանի որ դա նրա համար բարոյապես ընդունելի չէ
3	Որովհետև դա հանցագործություն է
4	Որպեսզի նպաստի կոռուպցիայի նվազեցմանը/վերացմանը
5	Այլ (նշեք)_____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ19_20. Վերջին 12 ամիսների ընթացքում Դուք գործ ունեցե՞լ եք հետևյալ հաստատությունների հետ կամ օգտվե՞լ եք հետևյալ ծառայություններից: [2/4: Կարդացեք տողերը և ամեն մեկի համար հաջորդաբար լրացրեք Հ5, Հ6:

		Հ19. Առնչվել ե՞ք: Նշեք՝ Այո =1, => Հ20 Ոչ =0 ԴՊ=98 ՀՊ= 99	Հ20. Եթե ԱՅՈ, ստիպված եղե՞լ եք հավելյալ վճար տալ/ստանալ ("ստանալ" նշել միայն տարբերակ 20-ի դեպքում): Նշեք՝ Այո=1 => Հ21 Ոչ=0 ԴՊ=98

			ՀՊ=99
1	Առողջապահություն (պոլիկլինիկաներ, հիվանդանոցներ, ամբուլատորիաներ և այլն):		
2	Բժշկական սոցիալական փորձաքննության ծառայություններ		
3	Սոցիալական ապահովության ծառայություններ (նպաստներ, թոշակներ և այլն)		
4	Կրթություն (մանկապարտեզներ, դպրոցներ, բուհեր և այլն)		
5	Զինվորական ծառայություն (բանակ)		
6	Ճանապարհային ոստիկանության ծառայություններ (վարորդական իրավունքի ստացում և այլն)		
7	Ոստիկանության ծառայություններ, բացի ճանապարհային ոստիկանությունից		
8	Քրեակատարողական ծառայություն(հիմնարկներ)		
9	Հարկադիր կատարման ծառայություն (դատարանների որոշումների կատարում)		
10	Նոտարական ծառայություն		
11	Իրավաբանական անձանց/ կազմակերպությունների գրանցում		
12	Մաքսային ծառայություն		
13	Հարկային ծառայություն		
14	Լիցենզավորման/թույլտվությունների և հավատարմագրման ծառայություններ		
15	Անշարժ գույքի գրանցման (կադաստրի) ծառայություններ		
16	Պետական գնումներ		
17	Կոմունալ ծառայություններ (ջուր, գազ, էլեկտրաէներգիա)		

18	Համայնքային ծառայություններ (աղբահանություն, հողհատկացման, շինարարության թույլտվություններ և այլն)		
19	Բնական ռեսուրսների (ընդերք, անտառային, ջրային պաշարներ և այլն) շահագործման թույլտվությունների տրամադրում		
20	Նախընտրական քարոզարշավ		
21	Անձնագրային և վիզաների վարչություն		
22	Կապ (հեռախոսային, ինտերնետ ծառայություններ և այլն)		
24	Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման ծառայություններ		
25	Քաղաքաշինություն (հողօգտագործման թույլտվություններ, շինարարություն և այլն)		
26	Լրատվություն (հեռուստաընկերություններ, ռադիո, թերթեր, սոցիալական մեդիա և այլն)		

Հ21. Նշեք խնդրեմ այն անձի սեռը, ում վերջին անգամ ստիպված էիք լրացուցիչ վճար կատարել կամ նվեր տալ: (Հարցնել եթե Հ20=1)

1	Տղամարդ
2	Կին
99	ՀՊ

Այժմ եկեք առավել մանրամասն զրուցենք (հակա)կոռուպցիոն գործունեության և դրա մեխանիզմների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկացվածության մակարդակի մասին:

Հ22. Նշեք, խնդրեմ, երեք զանգվածային լրատվամիջոց, որոնցից կարելի է վստահելի նորություններ իմանալ Հայաստանում կոռուպցիայի մասին:

[Զ/Վ: Նշեք մինչև երեք ԶԼՄ: Ոչ մի ԶԼՄ չնշելու դեպքում, ԶԼՄ 1 դաշտում լրացրեք «Ոչ մի»]

1	ԶԼՄ 1
2	ԶԼՄ 2
3	ԶԼՄ 3

98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ23. Նշեք, խնդրեմ, Հայաստանում հակակոռուպցիոն գործունեությամբ զբաղվող Ձեզ հայտնի պետական մարմինները և հասարակական կազմակերպությունները:

[Զ/Վ: Ընդունեք բոլոր հնարավոր պատասխանները, մի կարդացեք:]

1	Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն
2	Թրանսփարենսի ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն
3	«Հետք» հետաքննող լրագրողներ
4	Իրազեկ քաղաքացիների միավորում
5	Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա (AYLA)
6	Հակակոռուպցիոն ՀԿ-ների կոալիցիա
7	Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ
8	«Ասպարեզ» ժուռնալիստների ակումբ
9	Հակակոռուպցիոն քաղաքականության խորհուրդ
10	Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով
11	ՀՀ հաշվեքննիչ պալատ
12	ՀՀ վարչապետին ենթակա Պետական վերահսկողական ծառայություն
13	Դատախազություն
14	Ոստիկանություն
15	Ազգային անվտանգության ծառայություն (ԱԱԾ)
16	Հակակոռուպցիոն կոմիտե
17	Քննչական կոմիտե (ՔԿ)
18	Արդարադատության մարմիններ (դատարան)
19	Այլ (նշեք)_____
20	Ոչ մի
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ24. Ըստ Ձեզ, որքանո՞վ արդյունավետ են գործում կոռուպցիայի դեմ պայքարի նշված պետական մարմինները կամ հասարակական կազմակերպությունները Հայաստանում: [Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները, հարցրեք, եթե Հ23=/98 կամ 99]

(Հարցվողը պատասխանում է Հ23-ում նշված պետական մարմինների և հասարակական կազմակերպությունների մասին)

1	....	Շատ արդյունավե տ	Ավելի շուտ արդյունավե տ	Ավելի շուտ ոչ արդյունավե տ	Լիովին անարդյունավ ետ	ԴՊ	ՀՊ
2	....						
3	....						
4	....						
98	....						
99	....						

Հ25. Հայաստանում ոմանք տարբեր պատճառներով չեն ցանկանում հայտնել կոռուպցիոն դեպքերի մասին: Ձեր կարծիքով՝ որո՞նք են կոռուպցիոն դեպքերի մասին չհայտնելու պատճառները: [Զ/Վ: Նայեք Քարտ 11-ին, ընդունեք մինչև 3 պատասխան]

1	Մեր հասարակությունում կոռուպցիայի մասին հայտնելը քննադատվում է կամ համարվում է «գործ տալ»
2	Կոռուպցիայի մասին հայտնողին կպատժեն, օրինակ՝ աշխատանքից կհեռացնեն, պատասխանատվության կենթարկեն «սուտ» մատնության համար
3	Նրանք կարծում են, որ պաշտոնյաները, ում նրանք կդիմեն, նույնպես կոռումպացված են / այդ պաշտոնյաները ևս ներգրավված են կոռուպցիայի մեջ
4	Նույնիսկ կոռուպցիայի մասին հայտնելուց հետո ոչ մի քայլ չի ձեռնարկվի
5	Կարիք չկա կոռուպցիայի մասին հայտնել, եթե այն անձամբ քո շահերին չի առնչվում
6	Ըմբռնումով են վերաբերում կոռուպցիոն դեպքերին, քանի որ դրա մասնակիցներն այդ քայլին դիմում են հիմնականում կարիքից դրդված
7	Հայտնելու գործընթացներին ծանոթ չեն
8	Հայտնելը դժվար է և ժամանակատար
9	Կոռուպցիան երկուստեք փոխշահավետ է
10	Դժվար ապացուցվող հանցագործություն է
11	Այլ (նշեք)_____

Հ26. Եթե անձամբ առնչվեք կոռուպցիայի հետ, այդ մասին կհայտնե՞ք համապատասխան մարմիններին:

1	Այո	
2	Ոչ	--->Հ28
98	ԴՊ	--->Հ28
99	ՀՊ	--->Հ28

Հ27. Եթե այո, ապա առաջին հերթին ու՞մ կդիմեք: [Զ/Վ: Մի կարդացեք տարբերակները, ընդունեք 1 պատասխան:]

1	ՀՀ Նախագահին
2	ՀՀ Վարչապետին
3	Ոլորտային նախարարին կամ տվյալ մարմնի ղեկավարին
4	Տվյալ պաշտոնյայի վերադասին
5	Դատարան
6	Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ
7	Հակակոռուպցիոն կոմիտե
8	Պետական վերահսկողության ծառայություն (ՊՎԾ)
9	Ոստիկանություն
10	Դատախազություն
11	Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով
12	Կոռուպցիայի դեմ պայքարի խորհրդին/հակակոռուպցիոն խորհրդին
13	Հաշվեքննիչ պալատին/վերահսկիչ պալատին
14	Հակակոռուպցիոն գործունեությամբ զբաղվող ՀԿ-ներին
15	Կոռուպցիոն դեպքեր լուսաբանող ԶԼՄ-ներին
16	Միջազգային կազմակերպություններին
17	Ձեր սատարած կուսակցության/դաշինքի ներկայացուցիչներին ԱԺ-ում
18	Ազդարարման անանուն հարթակ (www.azdararir.am)
19	Տվյալ մարմնի բարեվարքության հարցերով պատասխանատուներին
20	Այն նույն կառույցին, որի հետ կապված է կոռուպցիայի դեպքը
21	Այլ (նշեք) _____

Հ28. Ինչու՞ չեք դիմի: [Զ/Վ: Մի կարդացեք, նշեք այն տարբերակը, որը համապատասխանում է հարցվողի ասածին, անհրաժեշտության դեպքում գրանցեք բառացի պատասխանը:]

1	Չեմ կարծում որ կօգնեն/անիմաստ է
2	Չեմ վստահում
3	Դժվար ապացուցելի է
4	Վախենում եմ հետևանքներից
5	Ժամանակ չունեմ
6	Ուրիշները կդիմեն
7	Նրանք ևս կոռումպացված են
8	Չգիտեմ ում և ինչպես դիմել
9	Վճարելը կամ նվել տալը տարածված երևույթ է, ինչու՞ պետք է ես դիմեմ/ահազանգեմ
10	Այլ (նշեք)
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ29. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 12-ը:]

Կոռուպցիայի հարցում ինչպիսի՞ աջակցության կարիք ունեք:

Կա արդյո՞ք հակակոռուպցիոն օժանդակության այլ տեսակ, որը կցանկանայիք, որ Ձեզ տրամադրեին: [Զ/Վ: Ընդունեք բոլոր հնարավոր պատասխանները]

1	Տեղեկատվություն՝ կոռուպցիայի առնչությամբ քաղաքացիների իրավունքների և պարտականությունների մասին
2	Տեղեկատվություն հակակոռուպցիոն օրենսդրության և քաղաքականության մասին
3	Տեղեկատվություն այն հաստատությունների մասին, որոնց կարելի է դիմել/բողոքել պաշտոնյաների կոռուպցիոն վարքի դեպքում
4	Տեղեկատվություն կոռումպացված պաշտոնյաներին պատժելու գործընթացի և /կամ նրանց բռնագրաված գույքի վերաբերյալ
5	Անվճար իրավախորհրդատվություն՝ կոռուպցիայի մասին բողոքը ձևակերպելու, տեղեկատվություն և ապացույցներ, ու փաստաթղթեր հավաքագրելու համար
6	Անվճար ներկայացուցչություն իրավապահ մարմիններում և դատարանում / փաստաբանական ծառայություն
7	Հակակոռուպցիոն կրթական ծրագրերի և իրազեկման գործունեություն
8	Պետական մարմինների թեժ գծերի մասին մանրամասն տեղեկատվություն
9	Ձեզ առնչվող կոռուպցիոն դեպքի լուսաբանում լրատվամիջոցներում (ավանդական կամ սոցիալական ցանցերում)
10	Այլ (նշեք)_____

11	Ոչ մի
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Այժմ եկեք առավել մանրամասն զրուցենք կոռուպցիայի մասին անձնական պատասխանատվության պատկերացումների շուրջ:

Հ30. Պատրաստ եք/ցանկանում եք մասնակցել/ներգրավվել կոռուպցիան նվազեցնելու գործողություններում:

1	Այո	
2	Ոչ	
98	ԴՊ	Անցում ---->Հ31
99	ՀՊ	Անցում ---->Հ31

Հ30ա. Անձամբ Դուք ի՞նչ եք պատրաստ անել՝ Հայաստանում կոռուպցիայի մակարդակը նվազեցնելու համար: Թվարկեք խնդրեմ մինչև երեք կոնկրետ քայլ, որ անձամբ կձեռնարկեիք կոռուպցիայի դեմ պայքարում: [Զ/Վ: Մի կարդացեք տարբերակները, համապատասխանեցրեք:]

1	Մասնակցել հանրության կողմից վերահսկողության միջոցառումներին
2	Պահպանել կարգը և հետևել օրենքներին
3	Խուսափել հանրային ծառայությունների համար կաշառք տալուց
4	Հրաժարվել պաշտոնյաներին կամ նրանց բարեկամներին «լավություն» անելուց
5	Հայտնել (ազդարարել) պատկան մարմիններին
6	Հայտնել պետական մարմինների թեժ գծերի միջոցով
7	Ընտրել հակակոռուպցիոն իմաստով վստահություն ներշնչող կուսակցությունների/դաշինքների
8	Խոսել ազգականներիս և ընկերներիս հետ կոռուպցիայի անընդունելի լինելու մասին
9	Մասնակցել հակակոռուպցիոն ստորագրահավաքների/միջոցառումների/ցույցերի
10	Հայտնել հեռուստառադիո հաղորդումներին կամ սոցիալական մեդիաներին
11	Բոյկոտել կոռումպացված բիզնեսը
12	Մասնակցել և աջակցել հակակոռուպցիոն գիտելիքի տարածմանը և կրթական արշավներին
13	Պատրաստ չեմ որևէ քայլ ձեռնարկել
14	Ներգրավվել հակակոռուպցիոն ՀԿ-ի աշխատանքներին
15	Այլ (նշել)_____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ30բ. Որքանո՞վ են Ձեզ հետևյալ ռեսուրսները/հմտությունները բավարար այդ գործողությունները կատարելու համար:

	Լիովին բավարար է/են	Ավելի շուտ բավարար է/են	Ավելի շուտ բավարար չէ/չեն	Ընդհանրա պես բավարար չէ/չեն	Դ Պ	Հ Պ
Ժամանակը	1	2	3	4	98	99
Ֆինանսական ռեսուրսները	1	2	3	4	98	99
Գիտելիքը	1	2	3	4	98	99
Տեղեկատվությունը	1	2	3	4	98	99
Հմտությունները	1	2	3	4	98	99

Հ30. Ինչու՞ չեք ցանկանում գործել / ներգրավվել կոռուպցիան նվազեցնելու գործողություններում:

1	Սովորական մարդիկ ոչինչ չեն կարող անել կոռուպցիան նվազեցնելու համար
2	Այն կարող է ինձ համար բացասական հետևանքներ ունենալ
3	Ըմբռնումով եմ մոտենում կոռուպցիոն դեպքերին, քանի որ մարդիկ դրան դիմում են կարիքից ելնելով
4	Կոռուպցիան ինձ ոչ մի վնաս չի տալիս
5	Այլ, նշել _____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ31. [ՅՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 13-ը]

**Նշվածներից ո՞րն եք երբևէ կատարել կոռուպցիայի դեմ պայքարելու նպատակով:
[2/4: Ընդունեք մինչև 3 պատասխան]**

1	Խուսափել եմ հանրային ծառայությունների համար կաշառք տալուց
2	Հրաժարվել եմ պաշտոնյաներին կամ նրանց բարեկամներին «լավություն» անելուց
3	Հայտնել (ազդարարել) եմ պատկան մարմիններին
4	Հայտնել եմ պետական մարմինների թեժ գծերի միջոցով
5	Կոռուպցիայի դեպքի մասին հաղորդել եմ Ազդարարման միասնական էլեկտրոնային հարթակի միջոցով (www.azdararir.am)
6	Ընտրել եմ հակակոռուպցիոն իմաստով վստահություն ներշնչող կուսակցությունների/դաշինքների

7	Խոսել եմ ազգականներիս և ընկերներիս հետ կոռուպցիայի անընդունելի լինելու մասին
8	Մասնակցել եմ հակակոռուպցիոն ստորագրահավաքների/միջոցառումների/ցույցերի
9	Հայտնել եմ հեռուստառադիո հաղորդումներին կամ սոցիալական մեդիաներին
10	Բոյկոտել եմ կոռումպացված բիզնեսը
11	Մասնակցել և աջակցել եմ հակակոռուպցիոն գիտելիքի տարածմանը և կրթական արշավներին
12	Ներգրավվել եմ հակակոռուպցիոն ՀԿ-ի աշխատանքներին
13	Ոչինչ չեմ կարողացել անել
14	Այլ (նշել)_____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ32. Վերջին 12 ամիսների ընթացքում Դուք կամ Ձեր ընտանիքի անդամներից որևէ մեկը հայտնել է արդյո՞ք որևէ պաշտոնյայի կողմից կոռուպցիոն երևույթի դրսևորման մասին:

1	Այո	
2	Ոչ	Անցում ---- >Հ35
98	ԴՊ	Անցում ---- >Հ35
99	ՀՊ	Անցում ---- >Հ35

Հ33. [ՑՈՒՅՑ ՏՎԵՔ ՔԱՐՏ 14-ը]

Ու՛մ կամ որ կազմակերպությանն էր ուղղված այդ դիմումը: [Զ/Վ: Նշեք բոլոր հնարավոր տարբերակները]

1	1. ՀՀ նախագահին
2	2. ՀՀ Վարչապետին
3	3. Ոլորտային նախարարին կամ տվյալ մարմնի ղեկավարին
4	4. Տվյալ պաշտոնյայի վերադասին
5	5. Դատարանին
6	6. Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակին
7	7. Հակակոռուպցիոն կոմիտեին (նախկինում՝ Հատուկ քննչական ծառայություն)
8	8. Պետական վերահսկողության ծառայությանը (ՊՎԾ)

9	9. Ոստիկանությանը
10	10. Դատախազությանը
11	11. Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին
12	12. Կոռուպցիայի դեմ պայքարի խորհրդին/հակակոռուպցիոն խորհրդին
13	13. Հաշվեքննիչ պալատին/վերահսկիչ պալատին
14	14. Հակակոռուպցիոն գործունեությամբ զբաղվող ՀԿ-ներին
15	15. Կոռուպցիոն դեպքեր լուսաբանող ԶԼՄ-ներին
16	16. Միջազգային կազմակերպություններին
17	17. Ձեր սատարած կուսակցության/դաշինքի ներկայացուցիչներին ԱԺ-ում
18	18. Ազդարարման անանուն հարթակ (www.azdararir.am)
19	19. Տվյալ մարմնի բարեվարքության հարցերով պատասխանատուներին
20	20. Այն նույն կառույցին, որի հետ կապված էր կոռուպցիայի դեպքը
21	21. Այլ (նշեք) _____
98	98. ԴՊ
99	99. ՀՊ

Հ34. Որքանո՞վ եք Ձեզ պաշտպանված զգացել, երբ հայտնել եք կոռուպցիոն երևույթի կամ դեպքի մասին: [Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները:]

1	Լիովին պաշտպանված
2	Ավելի շուտ պաշտպանված
3	Ավելի շուտ չպաշտպանված
4	Բոլորովին չպաշտպանված
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Հ34ա. Ի՞նչ տեղի ունեցավ կոռուպցիայի դեպքի մասին հաղորդելուց հետո:

[Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները և ընդունեք 1 պատասխան:]

1. Պետական պաշտոնյայի դեմ հարուցվել է պաշտոնական ընթացակարգ
2. Խնդիրը ոչ ֆորմալ կերպով լուծվեց, և Ձեզ վերադարձրեցին գումարը/նվերը
3. Ձեզ խորհուրդ են տվել չշարունակել հաղորդման գործընթացը
4. Ձեր հաղորդման հետ կապված քայլեր չեն ձեռնարկվել

5. Դուք կրել եք միջադեպի մասին հաղորդելու բացասական հետևանքները
6. Այլ (նշել) _____

Հ35. Որքանո՞վ եք բավարարված այն գործողություններից, որ ձեռնարկվել են կոռուպցիոն երևույթի մասին հաղորդում տալիս: [Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները]

1	Լիովին բավարարված եմ	Անցում-- >Հ37
2	Ավելի շուտ բավարարված եմ	Անցում -- >Հ37
3	Ավելի շուտ բավարարված չեմ	
4	Բոլորովին բավարարված չեմ	
98	(ԴՊ)	Անցում -- >Հ37
99	(Հրաժարվ. եմ պատասխ.)	Անցում -- >Հ37

Հ36. Ո՞րն է բավարարված չլինելու պատճառը: [Զ/Վ: Կարդացեք տարբերակները:]

1	Հարցը լուծում չի ստացել
2	Ձևական մոտեցում է ցուցաբերվել
3	Այլ (նշեք) _____
98	(Զգիտեմ)
99	(Հրաժարվ. եմ պատասխ.)

Հ37. Ըստ Ձեզ, ովքե՞ր են պատասխանատվություն կրում Հայաստանում կոռուպցիայի դեմ պայքարի համար: [Զ/Վ: Մի կարդացեք: Ընդունեք բոլոր հնարավոր պատասխանները:]

1	Աժ-ում ներկայացված բոլոր քաղաքական ուժերը
2	Կառավարությունը/Իշխող քաղաքական ուժը
3	Հակակոռուպցիոն մարմինները/կառույցները
4	Քաղաքացիներն անհատապես
5	Քաղաքացիները հավաքականորեն

6	Հասարակական կազմակերպությունները
7	ԶԼՄ-ները
8	Միջազգային կազմակերպությունները
9	Բոլորը
10	Այլ (նշեք)_____
98	ԴՊ
99	ՀՊ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ժ1. Տարիքը

_____

Ժ2. Սեռը

1	Իգական
2	Արական

Ժ3. Հարցազրույցի ամսաթիվը

_____ (օր/ամիս)

Ժ4. Գրանցել հարցազրույցի տևողությունը [Զ/Վ: Օգտագործել 24-ժամյա ժամացույցը]

Հարցազրույցի սկիզբը: __:__

Ժ5. Մարզը

1	ԵՐԵՎԱՆ
2	ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ
3	ԱՐԱՐԱՏ
4	ԱՐՄԱՎԻՐ
5	ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ
6	ԼՈՌԻ
7	ԿՈՏԱՅՔ
8	ՇԻՐԱԿ
9	ՍՅՈՒՆԻՔ
10	ՎԱՅՈՑ ՁՈՐ
11	ՏԱՎՈՒՇ

Ժ6. Բնակավայրը

1	Քաղաքային
2	Գյուղական

Ժ7. Ձեր ներկայիս կրթամակարդակը:

1	Տարրական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ)
2	Հիմնական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ)
3	Միջնակարգ (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ)
4	Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)
5	Միջին մասնագիտական
6	Թերի բարձրագույն
7	Բարձրագույն մասնագիտական (բակալավր,)
8	Բարձրագույն մասնագիտական (մագիստրոս)
9	Հետբուհական մասնագիտական
99	ՀՊ

Ժ8. Ձեր ներկայիս ընտանեկան կարգավիճակը:

1	Երբեք ամուսնացած չեմ եղել
2	Ամուսնացած եմ
3	Ամուսնալուծված եմ
4	Այրի
5	Համակեցություն
99	ՀՊ

Ժ9. Ունե՞ք արդյոք երեխաներ

1	Այո
2	Ոչ

Ժ10. Ձեր ներկայիս աշխատանքային կարգավիճակը [Զ/Վ: Ընդունել առավելագույնը 2 տարբերակ]

1	Աշխատում եմ լրիվ դրույքով	
2	Աշխատում եմ կես դրույքով՝ մեկ աշխատավայրում	
3	Աշխատում եմ կես դրույքով՝ մեկից ավելի աշխատավայրերում	
4	Չեմ աշխատում, աշխատանք եմ փնտրում	-> Անցում Ժ12.
5	Չեմ աշխատում, աշխատանք չեմ փնտրում	-> Անցում Ժ12.

6	Թոշակառու	-> Անցում Ժ12.
7	Ուսանող	-> Անցում Ժ12.
8	Տնային տնտեսուհի	-> Անցում Ժ12.
9	Այլ/նշել_____	-> Անցում Ժ12.
99	ՀՊ	-> Անցում Ժ12.

Ժ11. Ի՞նչ աշխատանք եք կատարում այժմ: [Ընդունել մինչև 2 պատասխան]

1	Ինքնազբաղված, առանց վարձու աշխատողների
2	Ինքնազբաղված, ունեմ վարձու աշխատողներ
3	Ինքնազբաղված գյուղատնտեսությունում
4	Ունեմ փոքր ընտանեկան բիզնես / տնային տնտեսության արտադրություն
5	Վարձու աշխատող՝ փոքր տեղական կազմակերպության
6	Միջին կամ խոշոր մասնավոր կազմակերպության աշխատող
7	Պետական, համայնքային ծառայող (պաշտոնյա)
8	Արտասահմանյան/միջազգային կազմակերպության աշխատող
9	Տեղական կամ միջազգային հասարակական կազմակերպության աշխատող
10	Այլ /նշել
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Ժ12. Միջին հաշվով որքա՞ն է կազմում Ձեր տ/տ ամսական եկամուտը: [Զ/Վ: Ցույց տվեք Քարտը 1-ը]

1	Մինչև 91.000 ՀՀ դրամ
2	91.001– 148.000 ՀՀ դրամ
3	148.001 – 220.000 ՀՀ դրամ
4	220.001 – 321.000 ՀՀ դրամ
5	321.001 – 620.000 ՀՀ դրամ
6	620.001 ՀՀ դրամ և ավելի
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Ժ13. Խնդրում եմ նայեք քարտ 2-ին և ասե՞ք՝ նշված տարբերակներից ո՞րն է առավել լիարժեք արտացոլում Ձեր ընտանիքի/ տ/տ ներկա ֆինանսական վիճակը: [Զ/Վ: Ցույց տվեք Քարտ 2-ը]

1	Սնունդ չենք կարող գնել

2	Մնունդ կարող ենք, հագուստ չենք կարող գնել
3	Մնունդ և հագուստ կարող ենք գնել, կարողանում ենք խնայել, բայց չենք կարող թանկարժեք իրեր, օր.՝ ավտոմեքենա գնել
4	Թանկարժեք իրեր, օր.՝ ավտոմեքենա, կարող ենք գնել, բայց ոչ բնակարան կամ ամառանոց
5	Ամեն ինչ կարող ենք գնել, ներառյալ բնակարան կամ ամառանոց
98	ԴՊ
99	ՀՊ

Ժողովրդագրության ցուցանիշները

Աղյուսակ 1. Բաշխումն ըստ սեռի (կանխատեսվող ըստ իրական ընտրանքի)

Սեռ	Ընտրանքում բաշխումը	Բնակչության բաշխումը
Արական		
Իգական		

Աղյուսակ 2. Բաշխումն ըստ տարիքի (կանխատեսվող ըստ իրական ընտրանքի)

Տարիք	Ընտրանքում բաշխումը	Բնակչության բաշխումը
18-35		
36-55		
56+		

Աղյուսակ 3. Բաշխումն ըստ բնակավայրի տիպի (կանխատեսվող ըստ իրական ընտրանքի)

Բնակավայրի տիպը	Ընտրանքում բաշխումը	Բնակչության բաշխումը
Երևան		
Այլ քաղաքներ		
Գյուղեր		

Աղյուսակ 4. Բաշխումն ըստ մարզերի (կանխատեսվող ըստ իրական ընտրանքի)

Մարզ	Ընտրանքում բաշխումը	Բնակչության բաշխումը
Երևան		
Արագածոտն		
Արարատ		
Արմավիր		
Գեղարքունիք		
Լոռի		
Կոտայք		
Շիրակ		
Սյունիք		
Վայոց Ձոր		
Տավուշ		
Ընդհանուր	100%	100%